

στ. 4-6 «ζητόντας ... δηκαιοσήνην ... με τὸ ποτουρὸν τους, καὶ ἡ δῆο»: Άσκησις αγωγῆς καὶ ανταγωγῆς με καταβολή παραβόλου.

στ. 6-7 «κατὰ το σηνήθηον τὸ ἐδικόν μας»: Δεν πρόκειται για ἐδιμο ἢ συνήθεια, ἀλλὰ για διάταξη που εἶχε δεσπισθεῖ πριν ἀπὸ ογδόντα περίπου χρόνια, την οποία ἴσως ο συντάκτης ἀγνοοῦσε καὶ γι' αὐτὸ ἀναφέρεται σε «συνήθεια»¹.

στ. 8-10 Λαμβάνοντας υπ' ὄψη τὸ ὕψος τῆς οφειλῆς καὶ τὴν οικονομικὴ κατάσταση τοῦ οφειλέτη, τὸ Κριτήριον διατάσσει τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους σε δύο δόσεις, μετὰ ἀπὸ συγκεκριμένες ἐμποροπανηγύρεις, ὥστε αὐτὸς νὰ μπορέσει νὰ ἐκποιήσῃ τὸ ἐμπόρευσμά του.

στ. 11 «Έκδοσις» τῆς ἀποφάσεως καὶ ἀνακοίνωσός τῆς στοὺς διαδίκους.

στ. 12-17 Πρακτικὸ τῆς ἀνάρμοστης συμπεριφορᾶς τῶν διαδίκων που στοιχειοθετεῖ τὸ ἀδίκημα τῆς ἀσέβειας πρὸς τὸ Κριτήριον, τὸ ὁποῖο ἐπιφυλάσσεται νὰ τὸ ἐξετάσῃ για τὴν ἐπιβολὴ προστίμου (ποινὴ τάξεως)².

1. Ο Γιαννάκης Θεοδωράνου Τζιγγου εἶχε ἐκλεγεί ορκωτὸς πάρεδρος (ὁμοσμένος πολγάρης) τὸ 1761 (BAR, mss. gr. 976, φ 19r). Σύμφωνα με τὸ Θ. 32(1695) § 22, σε συνδυασμὸ με τὴν § 19 (ΕΚΣ, σ. 319), οὗ διαδίκου καὶ ἄλλα τυχόν μέλη που παρακολουθοῦσαν μιὰ δίκη ἐπρεπε νὰ μὴν εἶναι παρόντες κατὰ τὴ διάσκεψιν τῶν μελῶν τοῦ Κριτηρίου.
2. Βλ. Θ. 5(1639), 14(1651) § 1 καὶ 26(1690) § 2 ἐδ. α' - γ' (ὁ.π., σσ. 270, 278, 298).

52

1763/IV/16

χ. Ιωάννη Αδάμη

978/φ 25v

πρβλ. Γ' /3

Απόφασις οριστική. Ηθική αυτουργία για τὴ μονομερὴ λύση συμβάσεως ἐργασίας. Ένορκη μαρτυρικὴ κατάδεση. Χρηματικὴ ποινή. Προσβολὴ προσωπικότητας. Δικαστικὸς συμβιβασμός.

//

1763. Ἀπριλλίου 16.

²/ || Δ(όκτωρ) Γε|| ὠργης Φρίτζαμ χ(ει)ροῦργος Καστηρνὸς σάσος¹, ἐπαρ-
ρήσιάσθη³ / κατέμπροσθεν ἡμῶν με τὴν κυρά Ἀντρασόγια τοῦ κῦρ Ἀν-
⁴/τρεάτζα² τὴν Ἀρχόντισσαν, διὰ κάποια καμώματα τῆς δουλεύ-⁵/τρας
ὀνόματι Χριστίνας, θυγατρὸς τινὸς Πέτκου ἀπὸ Φαγκαρά-⁶/σι, ὅπου
ἐδούλευσεν πρῶτα τῆς ἄνωθεν Ἀνδρασόγια, καὶ ὕστερα⁷ / ἐστήχησεν εἰς τὸν
ἄνωθεν Καστηρνόν, καὶ διὰ τέλος πάντων καθῶς⁸ / ἐμαρτύρησεν με ὄρκον
ἢ δουλεύτρα, πῶς ἡ πρώην κυράτ[ου] τῆς τὴν⁹ / ἐμάθαιναν νὰ φύγῃ ἀπὸ

τὸν ἄνωθεν ἀγᾶν της μέ μόδον ἀνάρμο-¹⁰/στον, καὶ ὁ ἄνωθεν Καστηρνὸς ἔκαμεν ἔξοδα χαλεύωντάστην, καὶ χῶ-¹¹/ρια ὅπου ἐπάγησεν στὸ κουνάκι τῆς, αὐτῆς τῆς Ἀντρασόγιας, καὶ ¹²/ τοῦ ἔρρίξαν λόγια ἐνάντια καὶ ἄπρεπα, εἰς τὰ ὅποια ἀκόμη χαλεύ(ει) ¹³/ κρίσιν, διὰ τὴν ἀτοπίαν, ὅπου τὴν ἔντυσεν [η Ἀντρασόγια] μέ ἄλλα φορέματα τιποτέ-¹⁴/λι καὶ τὴν εὐγαλεν ἔξω ἀπὸ τὸ Κάστρο ἔως τ[¹⁵ήν] ὁ Ῥεσινάρι, διὰ νὰ ¹⁵/ τὴν Κατзарδίση, εἰς τὸ ὅποιον εὐρέδη εὐλογον νὰ γκλωμπίζεται ¹⁶/ ἡ ἄνωθεν κυρὰ ὡσὰν φταίστης, εἰς F 12. καὶ νὰ ζητᾶ συμπάδιο ¹⁷/ ἀπὸ τὸν ἄνωθεν Καστηρνὸν, καὶ νὰ πλερώσῃ καὶ τὰ ὅσα ἔξοδα ἔκα-¹⁸/μεν χαλεύοντας τὴν ἄνωθεν δουλεύτραν, ἔως F 2''63. Καὶ ὅσον ¹⁹/ διὰ τὰ ἐνάντια λόγια ἐζήτησαν συγχώρησιν ἀλλήλους του<ς>, καὶ ἐ-²⁰/γράφη εἰς ἔνδειξιν ÷

²¹⁻²⁵/ Μανικάτης· σαφράν(ος) νῦν· προεστ(ός) mr, Ἰωάν(νης) ἀδάμη, Πέτκ(ος) πέτρ(ου) [χ. Θ. Βελλερά], Γιαννης μαβρωδῆς [χ. Θ. Βελλερά], Θωμᾶς βελλεράς mr, γεόργι(ος). δημητρί(ου). καπετάν(ος) mr.

στ. 2-7 Ἱστορικό της υποθέσεως (ποινική αγωγή).

στ. 8-10, 13-15 Ἡ υπηρέτρια της εναγομένης καταδέτει ἐνόρκως ὅτι αὐτή συνήργησε γιὰ νὰ εγκαταλείψει τὴ δουλιὰ της, χωρὶς υπαιτιότητα τοῦ ἐνάγοντος-εργοδότη της, καὶ μάλιστα με τρόπο ἀνάρμοστο: Τὴν πήγε μεταμφιεσμένη σε ἓνα χωριό ἔξω ἀπὸ τὸ Σιμπίου γιὰ νὰ τὴν κρύψει.

στ. 10 Ἐξοδα ἐνάγοντος γιὰ τὴν ἀναζήτησιν της υπηρέτριάς του.

στ. 11-12 Ἡ προσβολή τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τὴν εναγομένη, μέσα στο σπίτι της, ἀποτελεῖ χωριστό αἶτημα της αγωγῆς του.

στ. 15-18 Ενοχή («ὡσὰν φταίστης») καὶ καταδίκη της εναγομένης σε χρηματικὴ ποινὴ καὶ αἴτηση συγγνώμης, καθὼς καὶ στα ἔξοδα γιὰ τὴν ἀναζήτησιν της υπηρέτριας. Δὲν ὑπάρχει θέσπισμα της Κ γιὰ τὴν δόλια ἀπόσπασιν υπηρέτη/τριας ἀπὸ τὸν εργοδότη του/της. Εἰδὼ, τὸ Κριτήριο ἐφαρμόζει ἀναλογικὰ ἐκεῖνο ποὺ ἀφορᾶ στοὺς μαθητευόμενους υπαλλήλους³. Τὸ ὕψος ὅμως της χρηματικῆς ποινῆς –12 F–, εἶναι πολὺ κατώτερο ἀπὸ αὐτό ποὺ προβλέπεται γι' αὐτοὺς (60 F), ἴσως διότι στὴν περίπτωση της υπηρέτριας δὲν τίθεται θέμα ἀδέμιτου ἀνταγωνισμοῦ, ὅπως γιὰ ἐκείνην τοῦ μαθητευόμενου.

στ. 18-19 Δικαστικὸς συμβιβασμός γιὰ τὴν προσβολή με ἀμοιβαία παροχή συγγνώμης διότι, προφανῶς, καὶ ὁ ἐνάγων εἶχε ἀνταποδώσει τὴν προσβολή.

1. Σάξονας γιαντρός στὴν πόλη («κάστρο») τοῦ Σιμπίου, Georg Fritzheim.

2. Ἡ σύζυγος τοῦ Ἀνδρέα Γεωργίου Νταμπίζα.

3. Βλ. Θ. 46(1746) § II ἐδ. α' (ΕΚΣ, σσ. 358-359). Πρὸβλ. παλαιότερα Θ. 23(1680) § 4 ἐδ. β' καὶ 29(1691) § 5 (ό.π., σσ. 292 καὶ 312), με διαφορετικὴ, ὅμως, ἀντικειμενικὴ ὑπόστασιν τοῦ ἀδικήματος.

